

GLASOVÁ Panorama

KRANJ, 19. OKTOBRA 1963

STEVILKA 41.

Ivanka SMOLEJ, udarница z naselja Mali Požarevac, na cesti je bila en mesec:

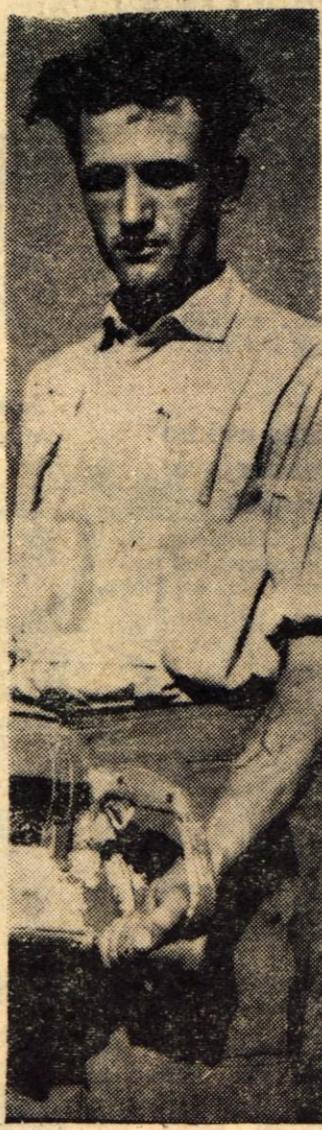
— Cesta mi veliko pomeni. Če cestišče povezuje štiri glavna jugoslovenska mesta, potem smo v njene temelje zabetonirali bratstvo in enotnost.

IGOR JANHAR, komandanat naselja Beli potok, na cesti od marca do dograditve:

— Ta cesta je najlepša na svetu, ker smo jo zgradili s svojimi žulji. Vsak, ki jo je gradil, si bo včrtal v zemljevid.

Jutri bo
puščena
v promet
cesta
»Bratstva
in enotnosti«

Sekač iz Gorjuš

NJEGOVI LASJE so kuštravi kot hrast. Njegova dlan je trda kot konjsko kopito. Kadar jo odpre, opazite, da se je trde povrhnice prijela smola, ki se je drži kot kakšna kožna boleznen. Lovrenc **Biznik** iz Gorjuš je pravi sekač. Prejšnjo soboto se je na Bledu preizkušal z ostalimi gozdnimi delavci v izurjenosti in sprotnosti:

• Кій позові да чеъ ѣде?

— Žaga mi pomeni toliko kot mesarju nož ali krojaču škarje. Njen pomen je velik zaradi kruha. Ko sem pred tremi leti dobil motorno žago, sem bil vesel kot Kolumb, ko je odkril Ameriko.

• Koliko let že žagate po naših gozdovih?

— Konko let že zagale po nasin gozdom! — Z motorno žago tri leta. Z običajno žago pa žagam že od rane mladosti. Žage za dalj časa še nisem spustil iz rok.

● Imate še vse prste?

— Vrezal sem se samo enkrat. Takrat so mi zobje ušli v meso med dvema prstoma. Enajst dni sem hodil z obvezanimi prsti. Dvanajsti dan pa sem bil že zopet v gozdu.

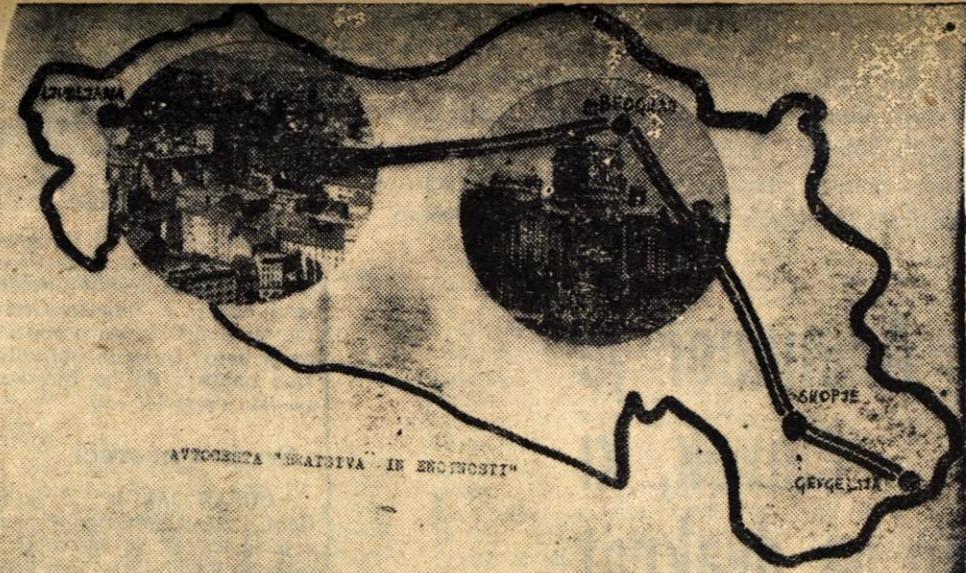
● S kom se najbolje razumete?

— Z bratom. Na vsakem koraku spoznam, da svaki ste krvlji.

• Če bi na loteriji zadeli 5 milijonov, kaj bi napravili z denarjem?

— Popravil bi hišo, kupil bi si motorno žago in motorno kolo. Ostanek bi naložil za težke čase.

Zdravko Tomaželj

Cesta je dograjena

Jugoslovanska mladina je svojo obvezo izpolnila pred rokom — Zelena luč za cesto od Ljubljane do Gevgelije — Na celotni trasi je v letih izgradnje sodelovalo 350 tisoč graditeljev — Mnogi so na cesti opravili izpit za življenje.

KO JE NASTALA narodna pesem o »beli cesti ugljeni«, smo imeli zelo malo lepih in dobrih cest, ki bi nas vezale. Zdaj, ko je dograjena najdaljša cesta v Jugoslaviji, ki povezuje Ljubljano z Gevgelijo, vidimo v tej gradbeni mojstrovini naše mladine velik uspeh. Kako hitro je bilo zgrajeno to najdaljše cestišče v naši državi!

Od Ljubljane do Gevgelije

Na celotni trasi od Ljubljane do Gevgelije je sodelovalo 350 tisoč graditeljev.

Zadnii del coste

LETOSNIJ odsek ceste od Osipaonice do Beograda je mladina zgradila izredno hitro. Izkušnje, ki so si jih prejšnja leta nabrali, so se začele obrestovati. Mladi graditelji so vedno po prevzemu obvezne držali besedo. Na letošnjem odseku je delalo 200 brigad, vsega skupaj okoli 25 tisoč mladincev in mladink.

Tudi delež gorenjske mladi-
ne pri tem velikem delu ni
majhen. Letos je odšlo z Go-
renjske na cesto 226 brigadir-
jev. Največ jih je bilo iz Kra-
nja, in sicer 171, z Jesenic 18,
iz Radovljice 10, iz Tržiča 4
in iz Škofje Loke 23. Mnoge
med njimi je cesta izšolala
za življenje.

RESNICA JE. Nemci so se navadili na vladarje, ki dolgo vladajo. Nemškemu poslovnemu duhu so pri srcu trdne vlade. Prav to je morda razlog, da je stari kancler odšel iz palače na Renu s potočnimi solzami. Razen Nemcev nihče ni bil pretnano ganjen. Tujina je Adenauerjevo selitev v Bundestag sprejela kot olajševalno okoliščino.

Adenauer je človek, ki so ga dvakrat upokojili

Umik neporaženega

Zmagal na vseh volitvah

Adenauerjeva prostovoljna ostavka ima precej neprostovoljnih lastnosti. Ko je petnajstega oktobra bil razrešen svojega položaja v bonnski vladi, so bili mnogi Nemci prepričani, da je blizu vesoljni potop. Niso si vedeli razložiti, kaj pomeni, da se Adenauer spravlja v upokojenski

stan tako tiho in skromnega. Adenauerja upokojajo namreč sedaj že drugič. Ali mora za njegovo skromnostjo ne stojijo kakšni novi načrti, ki bi pomerni tretje razdobje Adenauerjevega življenja. Ljudje, ki so živeli v najbližji okolini starega kanclerja, ga po vrsti zapuščajo. Njegove tri tajnice iščejo novo zaposlitev. Svetovavci odhajajo skupaj z njim v po-

Rekli so . . .

»Največja sposobnost politika današnjih dni je, da se nejasno izraža.«

Art Buchwald
ameriški satirik

»Pri filmskem delu je najteže spraviti v ravnotežje umetnost in blagajno.«

Visconti
italijanski filmski režiser

»Ženska lažje pozabi kot moški, toda tudi spomni se lažje tistega, kar je pozabila.«

Agatha Christie
angleška pisateljica

»Prava družinska sreča je sposobnost biti srečen v dvoje prav toliko, kot če bi bil sam.«

Jean Cocteau
francoski akademik

»Najlažje je Waltu Disneyu, kadar ni zadovoljen z igračem, nariše drugega.«

Pietro Germi
italijanski filmski režiser

»Sedanja generacija astronomov je gotovo zadnja, ki odkriva z zemlje.«

dr. Rudolph Künn
nemški astronom

Kandidata za rektorja na univerzi

ALFRED BARON DENNING, star 64 let, drugi najvišji sodnik v Veliki Britaniji je avtor znanega poročila Keller-Profumo. Ko je izvedel, da za rektorja na univerzi v Edinburghu kandidirata tudi svetovni boksarski prvak Sonny Liston in princesa Soraya, je svojo kandidaturo umaknil.

Tudi Francoise se uči peti

MNOGO FILMSKIH igralk se je že moralo naučiti peti: Jeanne Moreau, Brigitte Bardot, Magali Noel in druge; zato se je odločila tudi Francoise Fabian, da bo poskusila. V neki oddaji z Julietto Greco in Georges Brassensom je morala peti Gérardovo popevko. Zapela pa jo je tako dobro, da ji avtor Gérard obljublja, da bo z njo posnel ploščo. Upa namreč, da bo njegova pesem v njeni interpretaciji postala popevka leta.

Sreča v nesreči

DUSAN JAKŠIĆ, ki je po dveletnem odmoru dobil v Opatiji zopet največje priznanje za svojo popevko »Odšla si z lastavicami«, je razen sreče imel tudi precej smole. Po prihodu v Opatijo – dan pred začetkom festivala – je imel prometno nesrečo, ki bi se lahko končala bolj tragično, kot se je. Samo srečnemu naključju se ima zahvaliti, da se ni poškodoval. Avtomobil, s katerim se je peljal, se je za dlako ustavil na strmini. Zadržala ga je ograja, sicer bi po nasipu odletel v more.

Globus

koj. Delavci že preurejajo kanclerjevo palačo po okusu njegovega naslednika profesorja Erharda. Res je, da je Adenauer dobil dve sobi v

da je imel Adenauer kot kôlnski župan večjo plačjo kot predsednik Hindenburg. Vse to kaže, da denar za Adenauerja ni nepomembna stvar. Razen tega pa so prav ob tej razpravi odkrili pismo, ki ga je Adenauer pred tridesetimi leti napisal Hitlerjevi vladni, da bi mu izplačala polno pokojnino. V tem pismu Adenauer pravi, da je vedno z razumevanjem gledal na Hitlerjevo nacionalsocialistično gibanje in podpiral NSDAP.

razorožitve in uničenja vojne industrije. »Mi bomo šli celo dalje. Verjamem, da je veli-

bonnskem parlamentu, kjer bo še vedno v središču pozornosti in najmočnejši med enakimi. Svojo stranko namešava še naprej držati v rokah, čeprav se mu nekateri že upirajo in bi ga najraje popolnoma preselili v Rhöndorf, kjer ima Adenauer svojo vilu.

Kakšna naj bo Adenauerjeva pokojnina

Cuvarji državne blagajne in finančni strokovnjaki na veliko razpravljajo, kakšno po-

kojnino naj dodelijo Adenauerju. Stvar je zapletena, ker je v državnih knjigah to že druga Adenauerjeva upokojitev. Čeprav je od takrat minilo že trideset let, sporna vprašanja niso odstranjena. Že pred leti je ugledni zahodnonemški tehnik pisal,

ka večina nemškega naroda je sporazumna, če bi Svici podobna nevtraliteta.

Tri leta pozneje je povedal: »Javnost mora biti enkrat dokončno obveščena, da sem v osnovi proti ponovni oboržitvi Nemčije.«

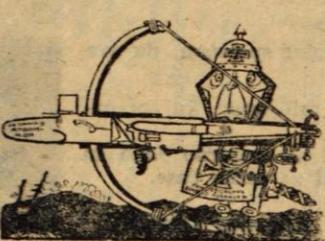
Leta 1951 stari kancler prvič menja ploščo: »Kdo zagovarja nevtralitajo in de-militarizacijo Nemčije je, ali znešan ali pa izdajavec.«

Leta 1959 je povedal: »Britanci se naj že enkrat spriznijo, da niso gospodarji evropske celine. Vodstvo Evrope pripada Nemčiji in Franciji.«

Že nekaj skopih primerjav njegovih besed vzbuja precejšnje dvome in nezaupanje do nemške politike, ki je svet že večkrat pahnila v nesrečo.

Ali bodo kolesa nemške politike tekla tako naprej?

Amsterdam

DOKAJ DOLGI postanek ladje v Rotterdamu nam je omogočil krajši izlet v Amsterdam. Popoldne smo se že zanimali za najugodnejšo zvezo Rotterdam - Amsterdam. Kmalu smo videli, da je bilo to povsem nepotrebno, kajti zveze med tem dvojico mestoma so na primer še ugodnejše kakor med Kranjem in Ljubljano. Vsake pol ure ali pa še pogosteje se lahko v tej smeri odpelješ z vlakom, ki vozi s hitrostjo 120 kilometrov na uro.

Prijazna slikovita pokrajina

Precej zgodaj zjutraj smo zapustili rotterdamsko železniško postajo in se z motornim vlakom odpeljali v Amsterdam. Pot je minila hitro. Med vožnjo pa smo si lahko ogledali pod morsko gladino ležečo pokrajino, ki se razteza med obema mestoma. Zelenja ne manjka nikjer. Največ ga je seveda na obsežnih pašnikih, potem na vrtovih ob ličnih vikend hišicah, ki so za mnoge Holandce postale že prava stanovanja, saj so svoja prvotna stanovanja v mestu že zdavnaj prepustili drugim in se umaknili v ta mirni zeleni svet. Zelena so okna na hišah, pa tudi okna na ladjah. Kot sem že povedal, se mnogo Holandcev preživlja s prevažanjem tovora po rekah in ob morski obali. Njihove ladje so obenem tudi njihova stanovanja. Nekako v tretji četrtini kakih 30 metrov dolge barke stoje hišica, prav tako svetla in lična kakor tiste na kopnem. Tudi njihova okna so prav tako skrbno urejena z vsemi vrstami rož in zelenja. V kanalih, speljanih med travniki, kjer se mešata slana in sladka voda, počivajo te barčice in čakajo na tistega, ki jih bo najel za prevažanje tovora.

Med to zanimivo vožnjo smo si lahko ogledali tudi velikanske črede črno-belega goveda. Števil glav ne vem natančno, vendar jih je moralno biti nekaj tisoč.

Prihod v mesto

Amsterdam je pomenil za nas prav toliko kot Rotterdam. V Rotterdamu smo se lahko seznanili z moderno ureditvijo holandskega mesta, v Amsterdamu pa s tradicionalno arhitekturo holandskega središča. Nedaleč stran od železniške postaje smo se ustavili prvič.

Na trgu, kjer stoji spomenik žrtvam druge svetovne vojne, zgradila so ga vsa holandska mesta in ga opremila s svojimi grbi, stojita še cerkev in kraljeva palača. Cerkev si nismo mogli ogledati, ker so jo ravno popravljali. Kraljeva palača je zanimiva stavba, ki so jo začeli graditi leta 1648 in pomeni skupno delo dveh arhitektov. Stoji na prostoru, kjer je nekoč pogorela mestna hiša. Za kraljevo palačo pa jo je izbral Luis Bonaparte leta 1808. Je pravokotne oblike in zgrajena na 13.695 kolih. Ta način gradnje na kolih je na Holandskem zaradi slabe podlage zelo razširjen.

Brusilnica diamantov

Mnogi pridejo v Amsterdam samo zato, da bi videli po vsem svetu znano brusilnico diamantov. Tovarna je res vredna ogleda. 400 let je že Amsterdam vodilna brusilnica diamantov na svetu. V tem času so brusivci v Amsterdamu oblikovali tudi tako zname diamante, kot so Cullinan, Koh-i-Noor, Excelsior in novejši del kamnov angleške krone. Človek je prevzet in začuden, ko gleda, kako mojstri brušenja v tej tovarni brezkrbo ravnajo s tem bogastvom v kamenju. Več kot polovica teh dragih kamnov

je sicer brez vrednosti med dragimi kamni, toda vsak se lahko uporablja v industriji.

Cvetlični trg

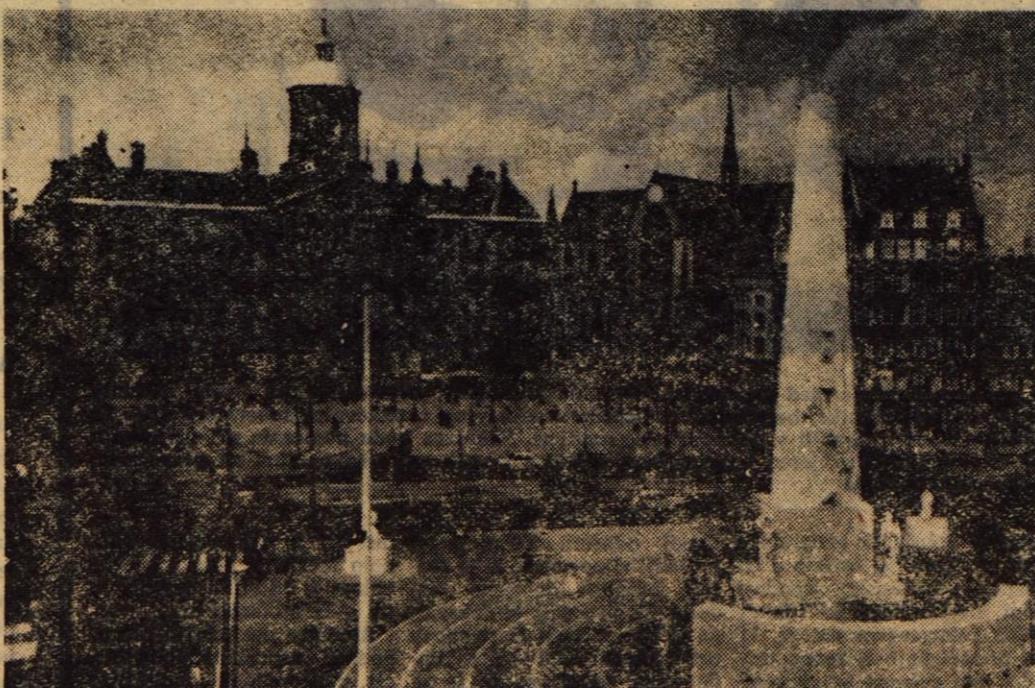
Turisti se ob velikem kanalu, kjer prodajajo cvetje in semena, kaj radi ustavlja. Hollandija je vendar znana kot dežela cvetja, ki nima para na svetu. Skoraj vsakdo izmed turistov, ki postajajo tam okoli, bi rad ponesel s seboj domov originalno seme holandskih cvetlic ali pa čebulico tulipanov, gladijol, anemon in tako dalje.

Toda vsi bodo razočarani. Ta turistični trg je le redko založen s kvalitetnimi semenami in čebulicami. Tu predvsem odloča videz. V lepo zapakiranih škatlicah, z zlatom obrobjenih in v vseh mogočih pisanih barvah kupite to in ono. Kar želite vse dobiti. Če potem kupite še kaj v kaki zakotni privarni semenarni vas bodo poučili, da so semena še od lani, da od letos sploh ne morejo biti, ker rože še niso odcvetele, da so čebulice za toliko in toliko predrobne, in tako naprej. Za merjenje čebulic imajo ti semenarji kar nekakšno pahljačo iz lesnih drobnih ploščic, v katere so izrezane luknje. Le luknje predstavljajo merilo kvalitete za vsako vrsto čebulic posebej. Na ploščici piše recimo Anemone. Prodajavec lahko postavi čebulico na izrezano luknijo in če čebulica pada skoznjo je premajhna. Če pa ostane na njej, je dovolj velika. To seveda uporablja bolj pri nakupu pri vrtnarjih na deželi kakor pri prodaji priložnostnim kupcem. Ko odidete iz take semenarne imate dolg nos in vse sanje o prekrasnih cvetkah, ki bodo vzklike iz semen in čebulic sprhne. Spet je treba seči v žep in kupiti nove.

Mito Trefalt

Rijksmuseum, slikovita ogromna stavba, počna najrazličnejših dragocenosti. V prvem nadstropju in pritličju slikarji flamske šole in modernisti evropskega slikarstva, v kletnih prostorih pa umetnosti primitivnih narodov in dragocenosti nabrane v kolonijah

Amsterdam — trg, kjer stoji spomenik padlim v drugi svetovni vojni, čisto v prvem planu, levo zadaj kraljeva palača in na desni zadaj cerkev

Ura v steklenem zaboju

Kar so danes kozmonavti, so bili včasih mornarji, ki so širili človekovo obzorje in

Atomi in molekule merijo čas - V treh milijonih letih razlika le za eno sekundo

ene sekunde v treh milijonih mikri v atomih in molekulah pravilne in popolnoma enakomerne.

V praktičnem življenju pride pravzaprav takšna točnost, kaj malo v poštev, izredne važnosti pa je pri znanstvenih raziskavah, kot na primer pri ugotavljanju točnosti zemeljske rotacije ali pa pri preverjanju Einsteinove relativnostne teorije.

Molekula amoniaka — nihalo atomske ure

Pri prvi atomski uri so bile za merjenje časa izkorislene molekule amonijaka. Plin amonjak je zaprt v dolgi, spiralni kovinski cevi, ki služi kakor usmerjevec radijskih valov, ki vstopajo na eni strani in se na drugi strani pojavijo kakor močan signal. Taka amonijakova ura ameriškega biroja za standarde je točna do ene milijoninde.

Pri poznejših izboljšavah so uporabili atome in molekule drugačnih gradenj in lastnosti, ki pa vsi zagotavljajo izredno točno merjenje časa. Nesporočeno je, da bodo te ure koristno uporabljeni v najrazličnejše znanstvene namene. Pri raziskovanjih v sodobnih laboratorijskih bodo imeli znanstveniki opravila z dogajanji, ki se bodo zgodila v tisočih, milijonih, pa tudi v milijardnih delih sekund. Atomska ura bo pomagala odkrivati nove, za nas nenačadne resnice v našem vesolju.

Točne ure

LJUDJE SE ŽE od nekdaj trudijo, da bi iznašli naprave, s katerimi bi lahko čim bolj točno merili čas in si bolj smotrno uravnnavali življenje. Danes v atomski dobi so postali današnji merivci časa zastareli in premalo točni. Saj že v vsakdanjem življenju včasih odločajo sekunde, da posebej ne poudarjam »izletov« nekaterih posameznikov, ki se že ozirajo po drugih planetih. Posebno pri vesoljskih poletih odigra točen čas odločilno vlogo in od točnosti je odvisen celoten uspeh.

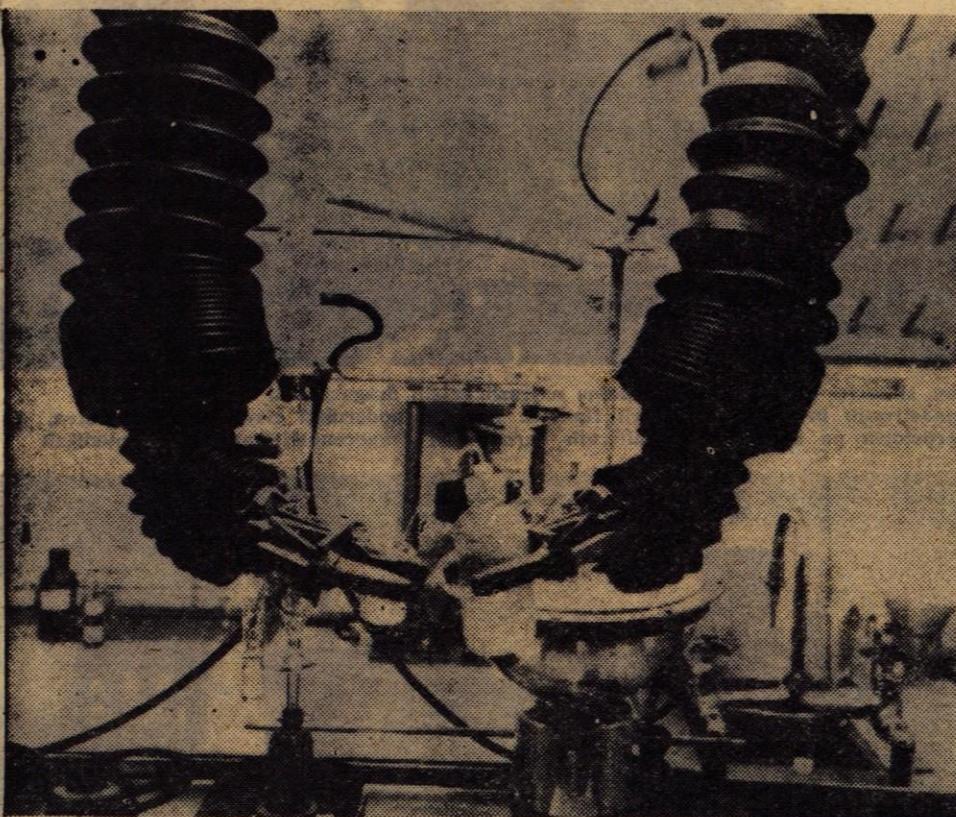
son je skoraj trideset let delal pri izdelavi takrat najbolj točne ure. Potegoval se je za nagrado in v ta namen zaprl uro v stekleni zaboju, ki je bil zakljen s štirimi ključavnicami. Vse štiri ključe so hraničili štirje ljudje, ki so morali biti pri navajanju vseh navzoči, ker v primeru, da je eden manjkal, zaboja niso

dvajset let, ko je bil star osemdeset let in je tri leta kasneje umrl.

Točnost atomskih ur

Vsa naslednja tri stoletja so se ure izpopolnjevale, vendar se ne more nobena današnja mehanična ura pri-

odkrivali skrivnosti sveta. Za svojo orientacijo pa so potrebovali izredno točne ure, da kajti te so lahko zagotovile

V tej »vroči celici« med napravami laboratorija Abbott pripravljajo na tisoče aktivnih izotopov za zdravnik, bolnice in medicinsko znanstveno raziskovalne laboratorije. — Ta zdravilla bodo uporabili v najrazličnejše namene. Nekatera bodo pomagala pri utrjevanju funkcije štitne žlez, jeter, količine krvi, količine krvnih zrnec, kakor tudi za pravočasno odkrivanje anemije.

Točnost določanja geografske dolžine. Zato je že leta 1760 razpisal britanski Spodnjem dom visoko nagrado (danes 80.000 dolarjev) za tistega, ki bo iznašel najbolj točno uro in s tem točnost pri odrejanju geografske dolžine, kar je bilo zelo potrebno britanskim trgovskim mornaricam.

Samouki urar John Hari-

mogli odpreti. Zaboju je bil merjati z najnovejšim načinom merjenja časa, ki je moral prepluti določeno razdaljo. Ta preizkus je dokazal, da je točnost Harisonove ure v mejah od 1- 1/4 sekunde večja, kakor pa se je za cij v atomih in molekulah osvojitev nagrade zahtevalo. Harison takrat nagrade ni dobil, ker so rezultate zavračali, priznali pa so mu jo čez pravi, da bi nastala razlika

Zemeljska rotacija — osnova za določitev sekunde

Vse ure, ki jih je človek napravil, so uravnane na neko določeno, stalno gibanje, kakor je na primer štiriindvajseturna rotacija Zemelje. Točen čas rotacije se ugotavlja z določitvijo nekega trenutka, v katerem je določena zvezda nad neko trdno točko na zemlji. To merjenje opravlja observatorij mornarice v ZDA v Washingtonu, kjer se z nepremično kamero enkrat dnevno fotografira nekaj zvezd. Čas dnevne rotacije razdelijo na 86.400 delov in vsak del pomeni dolžino ene sekunde. Te ugotovitve pa seveda niso povsem točne, ker tudi rotacija ni povsem enakomerna.

V primerjavi s tem pa so videti vibracije oziroma pre-

Zanimivosti

Volkswagen v ZDA

ITALIJANSKE tovarne se na vse načine trudijo, da bi povečale izvoz svojih avtomobilov v ZDA. Medtem pa na ameriškem tržišču med inozemskimi avtomobili gospoduje »Volkswagen 1500«.

V letošnji izdaji je ta tip avtomobila »obogaten« z nekaterimi novostmi, kot so: več konjskih moči (40), možnost razvijanja večje hitrosti in nova, bolj elegantna linija.

Avtomobili v Italiji

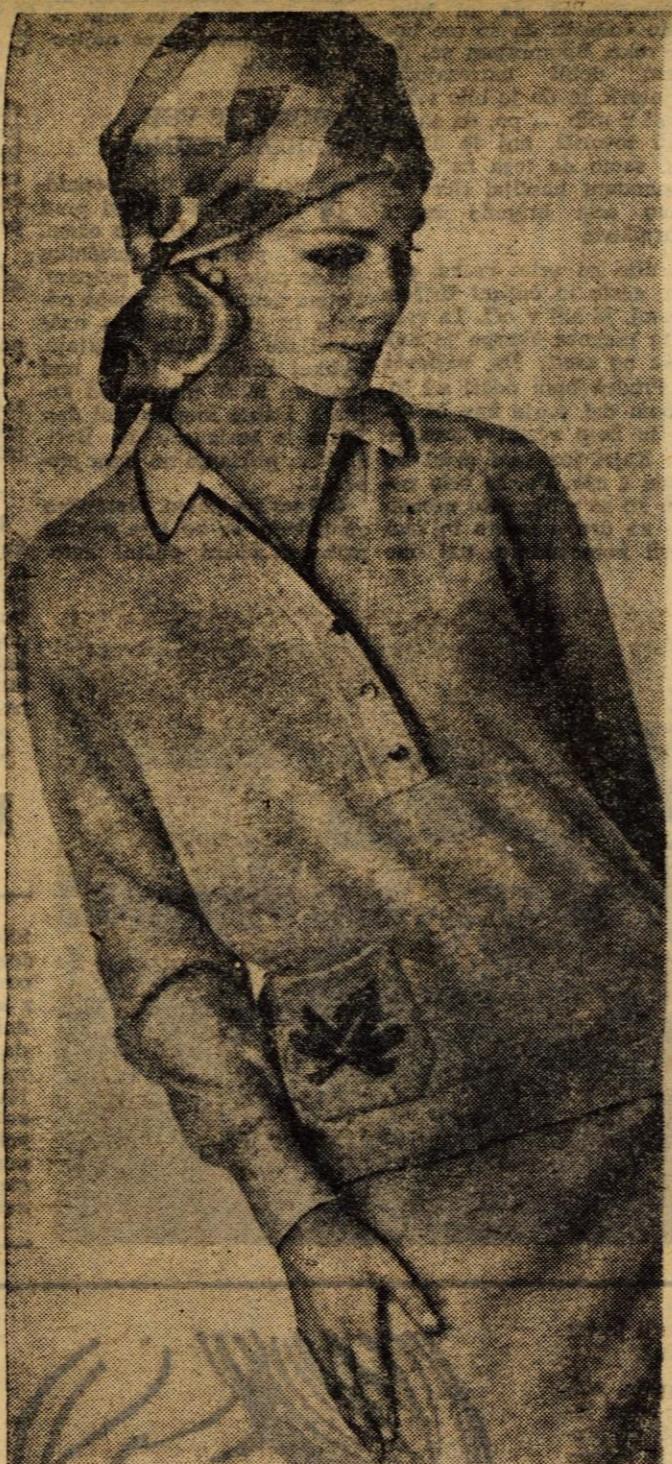
LETA 1940 je bilo v Italiji samo pol milijona lastnikov avtomobilov, danes pa se je to število povzpelo že na 6 milijonov in pol. Ta podatek so italijanski razstavljavci pripravili za letosnjeno razstavo avtomobilov v Parizu.

Francoska vodikova bomba

PREDSTAVNIK francoskega obrambnega ministrstva je izjavil, da ima njegova vlada resen namen, da uresniči svoj načrt o izdelavi hidrogenke bombe do konca leta 1967. V ta plan je vključena tudi izdelava atomskih projektilov in drugih oblik atomskega in hidrogenkega orožja.

Moderno kratkoročni materiali

V NEKATERIH državah, posebno pa še v ZDA, na Švedskem in v Zahodni Nemčiji se vedno bolj uveljavljajo predmeti, ki jih je po enkratni uporabi mogoče zavreči. Izdelani so iz papirja, ki je seveda prilagojen novim namenom. Vsi predmeti iz papirja, ki jih izdelujejo v vedno večjih količinah, niso novost, za nekatere pa še pred kratkim ne bi pomislili, da jih je lahko izdelati iz takega materiala. To so na primer: posteljno perilo, namizni prti, osebno perilo, obleke in tako dalje. Uveljavljajo se zaradi vse hujšega posmanjkanja delavcev, obenem pa seveda tudi zato, ker se proizvajavci trudijo, da cena izdelkov iz papirne mase ni dražja kot stroški čiščenja in amortizacije predmetov iz blaga.

Kajne, da se vam zdijo pletene obleke praktične? Še posebej pa dvodelne in tak je model na sliki. Če bo pa pihal neprijeten jesenski veter, si bomo zavezale rutico, enkrat hrugače kot sicer. Morda vam bo pristojala?

Slovar tujk v tekstilni industriji

V ENI IZMED prejšnjih številk smo že govorili o tkaninah, ki jih vsak dan srečujemo, pa so nam kljub temu izrazi malce tuji. Še danes poglejmo:

Pique (pike) je tkanina, pri kateri tvorijo vzorec vtisnjeni šivi ali prešite luknjice. Poznamo progasti ripsasti pike za perilo, bluze, ovratnike itd., skrinjčasti ali staničasti vafelnati pike za brisače, za kopalne obleke, finejše vrste tudi za bluze; barhentni pike je na hrbtni strani kosmaten in služi za otroško opremo; matelase je pike z velikimi vzorci, navadno iz umetne svile.

Pralni kord je mehka žametasta rebričasta tkanina z natisnjeni pestri vzorci na barvnem temelju. — Služi nam za domače obleke in jutranje halje.

Satin glace (saten glase) je znana spremembajoča

Recepti

Duh po pepelu

Duh po pepelu se ne bo razširjal po stanovanju, če bomo posodo, v kateri hranimo pepel, pokrili z mokrim časopisnim papirjem.

Neprijeten duh

Neprijeten duh po ribanju preprečimo, če dodamo vodi za izplakovanje malo terpentina.

Smrad

Smrad v jedilni shrambi izgine, če postavimo tja skodelico oglja.

Predale

Predale, ki se težko odpirajo, namažemo ob straneh z milom.

Šipe

Šipe na kuhinjskih pa tudi na sobnih oknih se v mrazu rade orose, če dela v sobah več ljudi. To neprijetnost lahko preprečimo za nekaj časa, če namažemo šipe z mešanicami iz 500 g vode, 500 g špirita in iz 50 g glicerina ali pa z mešanicami mila, glicerina in špirita. Ko se šipe posuše, jih z mehko krpo, ki ne pušča vlaken za seboj, zbrisemo, da so spet svetle in prosojne.

MESO PIŠČANCEV in kokoši ima malo maščobe in je zato lahko prebavljivo, zato je zelo primerna hrana bolnikom, otrokom in starim ljudem. Ker je piščančeve meso milo in nežno, ga lahko za tistega, ki ima rad pikantnejše jedi, začinimo. Meso natremo s česnom, ga na notranji strani rahlo namažemo z gorčico in mu vtaknemo v trebušno votlino vejico rožmarina in list majarona.

Piščanec v limonini omaki

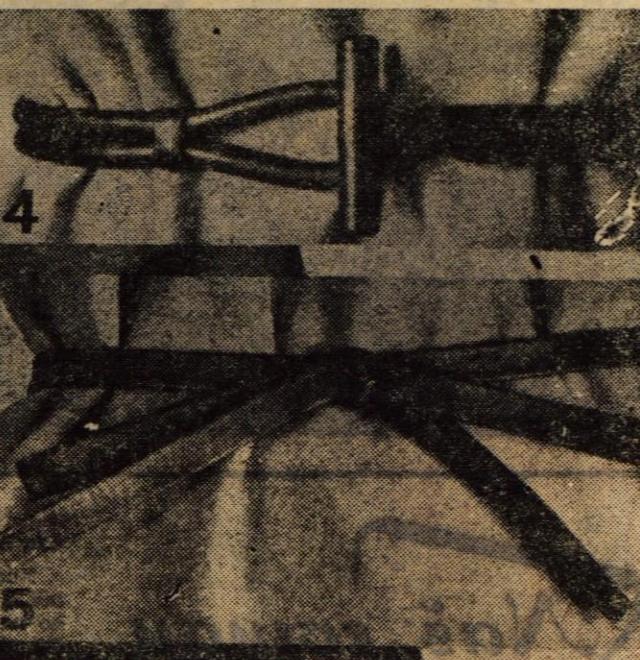
1 piščanec, pol skodelice olja, sok 1 limone, limonina lupinica, ščep soli, 1 žlička sladkorja, 1 jabolko, limonine rezine, zelen peteršilj, paradižnik.

Očiščenega in osoljenega piščanca rumeno spečemo. Olje razgranjemo, dodamo limonin sok, naribamo limonino lupinico, sol, sladkor in olupljeno naribano jabolko. Vse to dobro prevremo. Najbolje pripravimo omako v jenski posodi, v kateri tudi postrežemo. V omako vložimo razkosanega piščanca in okrasimo z limoninimi rezinami, vejicami zelenega peteršilja in paradižnikovimi krhlji.

Piščanec v papriki

1 piščanec, paprika, sol, 3 žlice vina, voda ali juha, surovo maslo, žlica drobtin; po volji kisla smetana.

Očiščenega piščanca razkosamo, potrešemo s papriko in solimo. Meso zložimo v kozico, prilijemo vino in toliko vode ali juhe, da se pokrito duši. Ko se meso zmečča, dodamo na surovem maslu zarumene drobtine in vse prevremo. Po volji dodamo še žlico kisle smetane.

Moda zopet poudarja pas, čeprav ne zahteva tesno stisnjenega, ga le rahlo nakazuje in v ta namen so si domislili takšne pasove. So vam všeč?

Kako sušimo dežnik

NEKJE sem slišala, da ni priporočljivo, da moker dežnik razprt sušimo. Vendar to ne drži. Mirno ga sušimo razprostrtega, da se temeljito posuši. Tako se tudi pošušijo kovinski deli in ne morejo oksidirati.

Kako čistimo krtačo za lase

VSAK dan z glavnikom odstranimo s krtače lase. Enkrat edensko pa jo umijmo v raztopini tople vode in salmiaka. Če ima krtača lesen držaj, moramo biiti še poseb-

Cesta moje mladosti

NA VRHU NASIPA

Sedim na vrhu nasipa in gledam cesto, ki prihaja z leve in se izgublja za drugim vsekem. Samo nekaj minut prej sem bil tam. Stal sem na vrhu in gledam tisto neznansko veličastveno škarpo od spodaj navzgor.

Rjav pas ilovnate zemlje, kiusekom. Premišljujem. Ko se končuje zgoraj in zorečem sem prišel, je to žito pričelo žitu in modrini neba, na zoreti. Dvajset dni je tega, njem dvajset mlađih rok, ki odkar je to njivo presekalo s šljastimi krampi planirajo rjava dolga črta. Tu v tem to svojo mojstrovino kakor hribu je bilo dvajset tisoč kubikov. Prišli so skrejerji, buldožerji, graderji, galjoni in se šele izgublja za drugim tisoč kubikov!

Skozi našo državo bo z dograditvijo avtomobilskih ceste začel teči živ promet z balkanskimi deželami in deželami Blíznjega Vzhoda. To bo za te dežele najkrajša zveza z Evropo. Na tisoče graditeljev, ki so s svojimi žulji gradili veliko cesto, je zdaj ponosnih. Zgradili so eno izmed najlepših gradbenih del povojnega časa

Sedim na vrhu vseká in vendar pusti s poslednjo sku- gledam cesto, ki nastaja. Spominjam se. Naša četrtá četa. Spominjam se, da ni bilo vode in da so me bolele roke. Spominjam se, da nisem dobil ustrezajočih šprintaric in da je bilo težko delati v njih... pa, da so mi rekli tovariši, naj le delam bos, samo da tega ne opazi komandant naselja, sicer da lahko cela brigada izgubi udarništvo.

Sedim na vrhu vseká, gledam cesto in čutim! Brišem si znoj, ki sili v oči. Ta vsek in ta njegova škarpa je najlepša na svetu. Da, najlepša je! Preden boin odšel od tu, ji bom dal svoje ime in doma jo bom vrtlal v zemljovid. Kajti jaz sem ostal do konca z nju. Da, še celo počinkar svoj kip.

Sedim na vrhu vseká in gledam cesto, ki prihaja iz leve in mi! Dvajset dni, dvajset

in se šele izgublja za drugim tisoč kubikov!

Radio igra za Muja in Berislava. Ne poznam jih. Več kakor tisoč nas je v naselju. Plešemo zvečer, pojemo in kadar se po delu na trasi srečujemo, se sprašujemo po procentih.

Avtomobila s pošto danes dolgo ni...

... in kaj če sploh ne bo pošte?

— Nekdo vendar mora pisati; kdorkoli že, samo pisati mi mora. Od doma, da je vse tako, kakor je bilo.

— Danes morajo pisati.

Potem se prikaže izza ovinka poštni avtomobil. Pošto nese v svet naselja in čakamo, da jo tam razdele sekretarjem brigad. Saj mi tako dolgo že niso pisali, me spretelava, ko čakam na sekretarjem. Danes mi pa prav zares morajo.

IN ZGODI SE, DA NE VEM, KAJ BI

Mislil, da moramo Cira izključiti iz brigade, govorji Pero. Pero je ko-

mandir čete in Ciro je v nedeljo odšel v bližnjo vas klub preovedi sveta nasejja. Pa tudi discipliniran ni. Za Perom govor Mate. »Tovariši, Cira poznam. Res je, grebil je. Pa vendar, saj človek in prav zares ni prav, da je odšel v vas, saj bi brigada lahko zaradi tega izgubila udarništvo.

Per: »Poslednje možnosti ni. Človek — in to mlad — se mora zavedati sebe in razmišljati o svojih postopkih.«

Potem govor France: »Ne, on se v resnici ne bo popravil. Poznam ga.« Predsednik brigadne konference sedi pred nami in natančno vem, da bo vsak trenutek dal oba predloga na glasovanje in jaz... jaz ne vem, kaj bi...

NAJIN ST. LUI BLUS

Zares je čudno; ona dela tukaj na delovščku postaji in poslušava »66. cestor in St. Lui Blus«. Pripoveduje mi, da ima rada kamenje. Zaradi mnogih zgodb, ki so baje v njih, zaradi mnogih barv...

Tako jo čakam vsak dan, da bi poslušala najino pesem, a dni je vedno manj.

KRVAVEC V RESNI NEVARNOSTI

Nova žičnica v gorski svet

IZ DOLINE Kamniške Bistrice bo za dan republike stekla nova žičnica na Veliko planino, ki je bila do sedaj planincom in turistom precej od roke. Ta lep gorski svet bo verjetno precej zasenčil Kravacev, zlasti v mislih, je napak. Razume se, da ne bom uskočil v nasprotnikov tabor. Stopil je od okna vzel nekaj papirjev s pisalne mize, jih strpal v aktovko in pojasnil: »Ko nastane položaj, kjer dve mogočni stranki ne želita drugo kot vojno, je vsakdo, ki se ne pridruži eni ali drugi, izdajevac. To menim popolnoma resno.«

Fabio je prepaden strmel v profesorja. Bertaldi se je nasmehnil in rekel: »Ne, to kar imate v mislih, je napak. Razume se, da ne bom uskočil v nasprotnikov tabor. Stopil je od okna vzel nekaj papirjev s pisalne mize, jih strpal v aktovko in pojasnil: »Ko nastane položaj, kjer dve mogočni stranki ne želita drugo kot vojno, je vsakdo, ki se ne pridruži eni ali drugi, izdajevac. To menim popolnoma resno.«

Velika planina bo z novo vzpenjačo postala priljubljeno zatočišče smučarjev in planincev.

Vlak prihaja na postajo. Počasi prihaja. Brigade so postrojene v dolgo vrsto.

Kadar stojim na asfaltu, takole zvečer, najbolje občutim vse to. Pišejo in pravijo: brigadirski življenje. To je včasih težko razumeti! Težko je razumeti mojega Čira, ki mi je pisal te dni, so gres prihodnje leto prav gotovo na jadransko magistralo.

Se nekaj dni pa bom odšel. In zelo žal mi bo. Zelo žal zradi moje škarpe, moje imenitne škarpe, žal mi je, da ne bo več tistega razburljivega

Zadnji kilometri asfaltiranega cestišča proti Beogradu. Jutri bo cestišče vdolž cele trase prevozno

kaj reči. Za seboj slišim komandančev glas: »Tovariši, vstopite že vendar.« Poslušaj včasih vendar, kadar uategnez, tisto pločo, mi pravi, ko vlak odhaja.

Zdaj sedim doma v sobi, vsak večer in poslušam St. Lui Blus.

**Miha Planina,
Mali Požarevac, avg. 1963**

Kranjski vodovod

metrov globok vodnjak, ki je dajal dobro pitno vodo.

Ko so zgradili v Ljubljani mestni vodovod, so ga hoteli imeti tudi Kranjanči. Po dolgem prepiru med kranjskima mogotcema Pavšarjem in Majdičem so naročili I. V. Hraskemu, da je izdelal načrt vodovoda. Načrt je bil drag in leta 1899. so zaprosili za podporo in deželnji zbor jim je odobril 25 odst. deželnega prispevka, poljedelsko ministrstvo pa 40 odst.

Načrt je bil tak, kot je še danes. Zajeli naj bi Cemšenik nad dolino Kokre. Glavni rezervoar bi bil v Tulapičah, glavni zbiralnik pa na Kranjskem polju. Leta 1908. so res pričeli z gradnjo vodovodnega omrežja po Kranju in okolici in z gradnjo vodovodnega stolpa.

Prebivacev v Kranju in okolici je bilo vedno več in zbiralnika sta postala premajhna. Leta 1935. so »zajeli« še izvir v dolini Bistrice nad Novo vasjo, leta 1959. pa so zgradili še priključek Bajšelj.

Danes se po vodovodnih cevih v Kranju pretaka že več kot 1100 tisoč kubikov vode in vsak prebivavec porabi skopati pri župni cerkvi 16 dnevno 200 l.

A. A. BEG

dokazali v Španiji in resistenzi. Le redkokdo je tako nadarjen.«

Ko bi se bil zapeljati tem zapeljivim glasovom, je premišljeval Fabio, bi danes tudi meni praktično moč in sposobnost ukrepanja. To ste

Naš roman

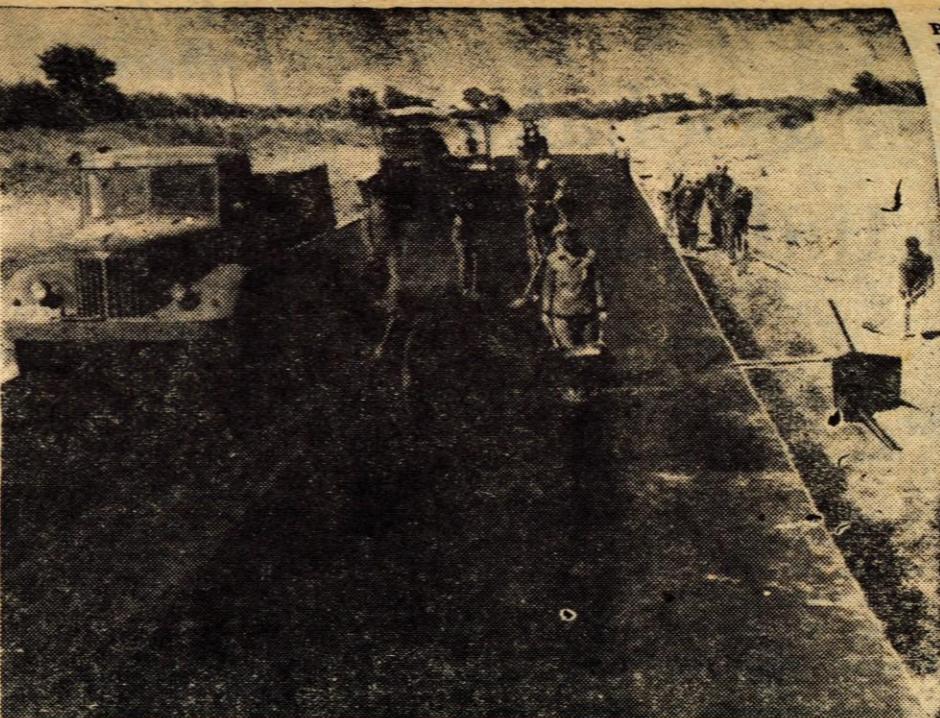
Bertaldi si je z Liparskih otokov dopisoval tudi s Crocejem; pisma so objavili po Crocejevi smrti, mestoma so bila kar prepirljiva, ko je namreč Bertaldi Croceju očital, da se oklepa z starelega idealističnega stališča, da bi ga premašal, napacno razlagla Hegla, nameč idealistično in liberalno, medtem ko je marksističen in liberalen, najbolje pa, če ga sploh ne omenja; Bertaldi je na Liparskih otokih postal marksist in to je bil še danes, v svojem delu v dveh knjigah, »Duhovna zgodovina beneških trgovskih stikov od 14. do 17. stoletja«, za katere si je odtrgal čas od državnih poslov, je dokazal, da temelji zgodovina na proizvodnih oblikah, na vrsti in načinu človeškega življenja.

Toda profesor je vselej ostal predvsem kristjan, najskrivnejše bistvo lastnega bivanja je nakazal v drobnem spisu z razlagajo dveh sirskej pilastrov iz šestega stoletja, čudnih drobcev z južnega vogala Markove cerkve, prekritih z viničastimi spleti in viničnimi napisi; še prepričljive kot so kriptični in skoraj zasebni zapis pa je na Fabia delovala neposnemljiva kretinja, s katero mu je Bertaldi nekoč pokazal božjo hišo in dejal: »Nemogoče je biti Benečan pa ne

verjeti v Kristusa.« V profesorjevi kretnji je bil San Marco to, kar je bil v resnici: čudež.

Znanstveni nasprotniki so mu, kajpada, očitali sinhronizem, politični pa trdili, da kuha juho na preveč pečeh, vendar niso mogli preprečiti, da bi ta učenjak in državnik, ki je lepega dne zapustil Democrazio Christiano-prav tako kot Fabio PCI, dal časa ne povezoval obe s priznano trdnostjo. Vedno znova je poskušal pritegniti Fabia k takšni dejavnosti. »Prav takšnega moža z levice potrebujem,« je rekel, »in če pomislim, kakšen ugled bi imeli pred svojimi prijatelji, ko bi se vrnili v politiko...« Fabio je razpravljal o Vittorinijevem mnenju, da so italijanski razumniki pod fašističnim pritiskom iz liberalizma prešli v PCI in zapustili partijo kot liberalci — verovali so v povezavo med komunizmom in svobodo. Pritrjeval je Vittorinijev razčlambi, vendar pa je trdil, da je njegov sklep napačen; PCI ne velja prepustiti hladnim funkcionarjem. »Komunistična stranka bi bila lahko to, kar bi iz nje napravili italijanski razumniki.« Fabio se je smehljil idealizmu tega nasprotnika idealizma, ugovarjal profesorju pa pristavil: »Nasploh pa me vse to ne briga, ker nisem italijanski razumnik. Italijanski glasbenik sem in nekoč sem bil italijanski revolucionar pa vojak, toda nikoli to, čemur pravijo razumnik.«

»Prav zato vas potrebujem,« je dejal dož. »Izobrazbo, tenkočutnost in kritični duh razumnika posedujete, četudi v resnici to niste. In ker niste, imate smisel za organizacijo, preprosto praktično moč in sposobnost ukrepanja. To ste

8

Veliki filmski vrtljak

Novo

ITALIJA

REZISER Pietro Germi je začel snemati film »Zapeljana in zapuščena«, ki je sicilsko nadaljevanje njegove »Ločitve po italijansko«. V obeh glavnih vlogah novega filma mojstra »Železničarja« se bosta predstavila dva nova italijanska obraza: mlada Stefania Sandrelli in Aldo Puglisi, Germijevu sicilsko odkritje.

Vrsti filmov po romanah Alberta Moravie (nekateri imenujejo letošnje filmsko leto v Italiji kar Moravijino leto) se pridružuje film »Nepričadet« (po romanu »Čas neprizadetosti« iz leta 1932), ki ga snemajo v neki rimski vili. Režira Francesco Maselli, v glavnih vlogah pa nastopajo Paulette Godard, Rod Steiger, Shelley Winters, Claudia Cardinale in Thomas Millian.

FRANCIJA

NOVI FILM režisera Eduarda Molinara ima nenavadni naslov: »Čudovita norica«, toda še bolj nenavaden je igravski par v njem: Brigitte Bardot in Anthony Perkins!

Hildegard Kneff igra ob Gerardu Barrayu v filmu »Gibraltarski«, ki ga snema Pierre Gaspard-Huit, Dany Robin pa v Michela Boisronda filmu »Kako vam je všeč moja sestra?«

ZDRAVENE DRŽAVE AMERIKE

NOVI FILM Johna Hustona (Zaklad Sierra Madre,

Z VSEGA SVETA

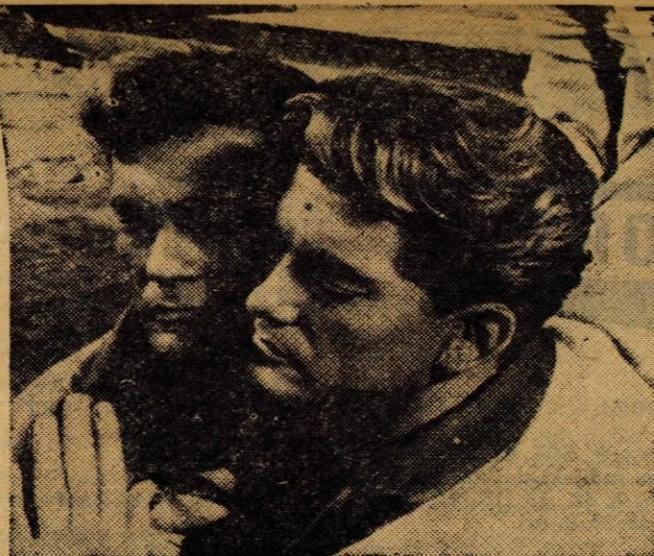
Moby Dick) ima naslov »Noč v Iguani«. Posnel ga je v Mehiki, v glavnih vlogah pa sta nastopila Richard Burton in Ava Gardner.

Veteran John Ford bo posnel »Poslednji beg«, kateremu bo z indijanskega stališča (!) obnovil na filmskem platnu resničen dogodek (beg iz rezervata, boj z ameriškimi četami in zatočišče v mehiškem samostanu) iz zgodovine indijanskega plemena Cheyenne, čigar kulturno in ponos že dolgo občuduje.

Zadnja leta na področju risanega filma v Združenih državah močno opozarja naše 31-letni jazz-glasbenik Ernest Pintoff. Iz njegovih filmov »Flebus« (1958), »Violiniste« (1959), »Interview« (1960), »Starec in cvetlica« (1961–62) in »Kritik« (1963) veje poezija in zdrava filozofija, kačna je izredno osvežujoča in potrebna v današnjem nevrotičnem svetu. Festival v Montrealu je njegovemu »Kritiku« (ki je posmeh laži — umetniškim filmom) dal častno mesto otvoritve festivala. To priznanje je Pintoff tudi zaslужil, saj obeata po skomercializiranem Waltu Disneyu in razočaranji Bosustowa odpreti nova pota ameriškemu risanemu filmu.

VELIKA BRITANIJA

CHARLES CRICHTON snežma »Tretjo skrivnost«, v kateri igrajo Stephen Boyd, Patricia Neal, Diane Cilento

Umrl je francoski pesnik, dramatik, filmski scenarist in režiser JEAN COCTEAU, star 74 let. Kot svojevrsten (vedek pesnik!) filmski ustvarjavec je režiral »Pesnikovo krič« (1932), »Lepotico in zver« (z Renéjem Clementom, 1946), »Dvoglavega orla« (1947), »Strašne starške« (1948), »Orfeja« (1949) in »Orfejevo oporok« (1959). Na sliki Jean Marais kot Orfej v istoimenskem, najbolj cenjenem Cocteaujevem filmu.

in dekle Pamela Franklin. Vsebina filma je zaenkrat še »četrta skrivnost«, vendar zagotavljajo, da gre za »zelo nenavadno kriminalko, ki odkriva skrite globine človeške narave.«

Gina Lollobrigida igra glavno vlogo v »Slammati ženi«, ki jo snemajo v britanskih studijih in na Majorci. Njena soigravca sta Sean Connery in Ralph Richardson, režira pa Basil Dearden.

SOVJETSKA ZVEZA

GRIGORIJ ČUHRAJ si je za svoj novi film izbral preprosto in (kot vedno) toplo zgodbo o življenju starega veterinarja in njegove žene, ki skrbita za svojega zeta in vnuka, ko se razdre zakon njune hčere. Filmu je dal naslov »Nekoč sta živelia dedek in babica«.

Priljubljena mlada igralca Aleksej Batalov in Tamara Sjomina sta se prvič srečala na filmskem platnu v filmu »Večni plamen«, ki ga snema znani režiser Josif Hejfic (Dama s psičkom). Tema filma: ljubezen, zakon, družina.

ROMUNIJA

UGLEDNI ROMUNSKI režiser Ion Popescu Gopo, avtor številnih risanih filmov in celovečernega nemega filma »Ukradena bomba«, je posnel svoj drugi dolgometražni film »Koraki k Mesecu«. Filmsko retrospektivo človekovih prizadevanj po tem, da bi se osvobodil »zapor« na svojem planetu, je Gopo odel v filmsko komedijo. Tudi tokrat igravci, med njimi ugledni Beligan, ne bodo spregovorili niti besedice!

SPANIJA

SPANSKI režiser Luis Berlanga, čigar filmu »Krvnike« je na letošnjem festivalu v Benetkah dala mednarodna kritika posebno priznanje, je že začel snemati svoj novi film, ki govorja o mladini in turistih. Dal mu je naslov »Evropejci«, za glavni vlogi pa je izbral Francozinji (Pascala Petit in Sophie Daumier).

TURČIJA

TURSKA filmska industrija ni dala še vedno nobenega pomembnega dela, zato pa si zadnje čase zelo prizadeva, da bi dobila ugledne (in po možnosti donosne) filmske goste. Le malo je manjkalo, da niso posneli »Kleopatra« v Turčiji, pač pa je Alain Robbe-Grillet res posnel tam svojo »Nesmrtno«. Kot poročajo, se zdaj mudi v Turčiji Jules Dassin in pripravlja detektivko »Luč dneva« z izredno igravsko ekipo: Melina Mercouri, Peter Ustinov, Maximilian Schell, Akim Tamiroff in Robert Morley.

DOMA

LJUBLJANSKI Film-service tudi v oktobru nudi svoje usluge raznim tujim producentom za njihove umetniške podvige. Tako snemajo: v njegovih ateljejih in v ljubljanskem »rimskem mestu« Italijani »Tatu iz Damaska« — na Bledu, v Bohinju, v ljubljanskih Križankah in v Piranu Nemci »Ljubezen v Tirolah« — v Piranu pa nemški »Piran film« »Očarljivi apartma«... Na žalost: mnogo še ni tudi: dobro!

Od 3. do 8. oktobra je bil na Velikem Jastrebu pri Kruševcu Jugoslovanski sejem filmov, na katerem so jugoslovanski distributerji pokazali vrsto tujih filmov, ki jih pripravljajo za odkup. Razpravljali pa so tudi o položaju in mestu naših kinematografov.

»DESANT NA DRVAR« režisera Fadila Hadžića obravnava dogodek iz naše NOB, ki ga ni treba posebej predstavljati. V filmu igrajo med drugim Maks Furjan, Mata Milošević, Ljubiša Samardžić, Pavle Vujisić, Franek Trefalt in Marija Lojkova.

»PREGANJANA LJUBEZEN« francoskega režisera Rogerja Vadima je še ena zgodba o... Sicer pa, saj zgodba ni važna! Važna je Brigitte Bardot v glavnih vlogih (razen nje tokrat Alida Valli in Stephen Boyd)!

»APARTMA« ameriškega mojstra Billyja Wildera je odlična komedija o malem uradniku, ki si postilja pot k višjemu družbenemu položaju z »majhnimi uslugami« svojim nadrejenim. V filmu sta odlično zaigrala Jack Lemmon in Shirley MacLaine.

RADIJSKI

SPORED

OD 19. OKTOBRA DO 25. OKTOBRA

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05., 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

SOBOTA

- 8.05 Vedre melodije za konec tedna
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Iz albuma skladb za otroke
- 9.45 Kitara, orgle in harmonika
- 10.15 Mali narodno-zabavni instrumentalni ansambl
- 10.35 Tuji zbori nam pojo
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Kvintet Vilija Petriča s pevcema Majdo Renko in Dragom Potočnikom
- 12.40 Lepe melodije igra zabavni orkester Malcolm Lockyer
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Amaterji pred našim mikrofonom
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.35 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Portreti velikih pevcev
- 18.45 Novo v znanosti
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Javna narodno-zabavna matineja
- 21.00 Sobotni ples
- 22.10 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Prijeten konec tedna

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Iz opernega sveta
- 20.15 Kitara in orglice
- 20.45 Radi bi vas zabavali
- 21.05 Zagrebški bienale 1963
- 22.35 Glasba za lahko noč

nedelja

- 6.30 Napotki za turiste
- 7.40 Pogovor s poslušavci
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.35 Mladina poje
- 9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 10.00 Še pomnite, tovarisi ...

12.25 Z vokalnimi narodnimi ansamblami

- 12.40 Lepe melodije igra orkester Jackie Gleason
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.45 S knjižnega trga
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Iz opernega albuma
- 18.00 Aktualnosti doma
- 18.10 Vedi zvoki in v svetu
- 18.45 Družba in čas
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 22.10 Zabavni mozaik
- 23.05 Plesna glasba

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začetni tečaj angleščine
- 19.20 Operni ansambl starega in novega sveta
- 20.10 Zvočni portret ansambla Fausta Papetti
- 20.45 Na kmetih s skladateljem Josipom Slavenskim
- 21.00 Za oddih in za zabavo
- 21.20 Naš variete

TORCH

- 8.05 Domače viže in napevi z narodnimi ansamblami
- 8.30 Zabavni zbori in zabavni orkestri z zbori
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Odlomki iz Bellinijeve »Norme«
- 10.15 Pisana paleta
- 10.40 Srbski skladatelji in izvajavci
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Vukatin Šišakovič: Ocena zdravstvenega stanja vinogradov v letošnjem letu
- 12.25 Ansambi Boruta Lesjaka s pevci
- 12.40 Lepe melodije z orkestrom Merten Gould
- 13.30 17 violin Velikega moskovskega gledališča
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 N-mau čez izaro ...
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Instrumentalni solisti zabavne glasbe
- 18.25 Plesni orkester RTV Ljubljana in njegovi solisti
- 18.45 Na mednarodnih križpotjih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 20.20 Radijska igra
- 20.45 Mala revija zabavne glasbe
- 21.20 Serenadni večer
- 22.10 Glasbena medigra
- 22.15 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika
- 19.20 Glasbena medigra
- 19.25 Veliki violinisti
- 20.00 Po svetu jazza
- 20.45 Letni časi

SРЕДА

- 8.05 Jutranji divertimento
- 8.55 Pisani svet pravljič in zgodb
- 9.25 Glasba ob delu

- 10.15 Pesmi, ki so preživele narod
- 10.45 Človek in zdravje
- 10.55 Glasbena medigra

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači ansambl z vokalnimi solisti
- 12.40 Lepe melodije z orkestrom Raphaele
- 13.30 Instrumentalne pesmi in plesi

- 14.35 Znane in priljubljene
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Dvajset minut s Komornim zborom

- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Chopin — Prvi ciklus
- 17.35 Iz fonoteke radia Koper

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Portreti partizanskih skladateljev
- 18.25 Iz nordijskega sveta

- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Opera — Veronika Deseniška

- 22.10 Nočni kaleidoskop
- 23.05 Izložba plošč

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj ruskega jezika
- 19.20 Glasbena slikanica
- 19.41 Majhni zabavni ansambl
- 20.05 Mojster zlatega veka zborovske glasbe
- 20.45 Prva harfa sveta
- 20.55 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.10 Moderni plesni ritmi

ČETRTEK

- 8.05 Iz oper in baletov
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Slovenski pevci, orkestri in ansambl

- 10.15 Pet najst minut s češkimi pižalnimi godbami
- 10.30 Pet minut za novo pesmico
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti

- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Nekaj domačih pesmi z vokalnimi ansambl

- 12.40 Lepe melodije z orkestrom Parcy Faith
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba

- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Majhni zabavni ansambl
- 17.15 Turistična oddaja
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Divertimento in suite
- 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih
- 19.05 Glasbene razglednice

- 19.20 Koncert ob Dnevu ZN
- 22.10 Tako igra pianist Geza Anda
- 23.05 Zabavni vokalni ansambl

- 23.20 Po svetu jazza
- 23.50 Za lahko noč

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Miniature za klavir
- 19.25 Serenada v Es-duru
- 19.48 Plesni orkester Ramon Argueso
- 20.05 Zaključni prizor opere Hovanščina
- 20.45 Francoska suita
- 21.00 Mélodije po pošti

PETEK

- 8.05 Slovenske narodne in ponarodele
- 8.35 Majhni zabavni ansambl
- 8.55 Pionirski tehnik
- 9.25 Iz dežele kanjonov
- 10.15 Prizor opere Mefistole
- 10.35 Novost na knjižni polici
- 10.55 Glasbeni intermezzo
- 11.00 Pozor, nimaš prednost
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Vaški kvintet, pojeta Božo in Miško
- 12.40 Lepe melodije
- 13.30 Domači instrumentalni in vokalni solisti
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Iz slovenske narodno-zabavne glasbe

- 15.15 Napotki za turiste
- 15.20 Zabavna glasba
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Petkovo glasbeno popoldne

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Jugoslovanski zbori pred mikrofonom
- 18.30 Priopoveduje Jože Privček
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice

- 19.20 Revija, glasba
- 20.15 Tedenski zunanjopolitični pregled
- 20.30 Slovenska violinska literatura
- 21.00 Hammond orgle
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

- 22.10 Sestanek plesnih orkestrova
- 23.05 Komorni intermezzo
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine
- 19.20 Sonata za violo in klavir
- 19.35 Drugi kraji — druge melodije
- 20.02 Variacije in fuga na temo op. 10
- 20.45 Srečanje z Markom Novoselom
- 20.55 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
- 21.10 Glasbena medigra
- 21.15 Jaz na koncertnem odru

KINO**Jesenice »RADIO«**19. do 21. oktobra nemški film **NE POSILJAJ ŽENE V ITALIJO**.22. do 23. oktobra angleški film **KROG ZAVAJANJA**.24. do 25. oktobra angleški film **TIGROV ZALIV**.**Jesenice »PLAVŽ«**19. do 20. oktobra angleški film **KROG ZAVAJANJA**.21. do 22. oktobra nemški film **NE POSILJAJ ŽENE V ITALIJO**.24. do 25. oktobra nemško-jug. film **TAJNE ORIENTA II. DEL.****Zirovnica**19. oktobra francoski film **KOSILO NA TRAVI**.20. oktobra nemško-jugoslovanski film **TAJNE ORIENTA I. DEL.**23. oktobra nemški film **NE POŠILJAJ ŽENE V ITALIJO**.**Dovje-Mojstrana**19. oktobra nemško-jugoslovanski film **TAJNE ORIENTA I. DEL.**19. oktobra jugoslovenski film **SKOPJE — o potresu**.20. oktobra francoski film **KOSILO NA TRAVI**.24. oktobra nemški film **NE POŠILJAJ ŽENE V ITALIJO**.**Koroška Bela**19. oktobra nemško-jugoslovanski film **TAJNE ORIENTA II. del.**20. oktobra avstrijski film **MOJA NECAKINJA TEGA NE DELA**.20. oktobra jugoslovenski film **SKOPJE — o potresu**.21. oktobra angleški film **DRAKUT MASČEVAL KROG ZAVAJANJA**.**Televizija****SOBOTA — 19. oktobra**

RTV Beograd

17.50 Sterija Pöppović: Kir Janja — TV igra

RTV Ljubljana

19.00 TV obzornik

19.20 Sprehod skozi čas

19.45 Kaj bo prihodnji teden na sporednu JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.30 Prenos svečane proslave ob zaključku del. na avtocesti

RTV Ljubljana

22.00 Zgodba iz serije

»Dr. Kildare«

22.50 Poročila

NEDELJA — 20. oktobra

RTV Beograd

10.00 Kmetijska oddaja

RTV Ljubljana

10.30 »Mamin rojstni dan« — šaljiva zgodba

RTV Beograd

11.00 Prenos zborovanja ob otvoritvi

avtoceste

Evrovizija

15.15 Tekmovanje preskokih konj čez ovire

Kranjska gora18. do 19. oktobra avstrijski film **MOJA NECAKINJA TEGA NE DELA**.20. oktobra nemško-jugoslovanski film **TAJNE ORIENTA II. del.**24. oktobra angleški film **KROG ZAVAJANJA**.**Ljubno**19. oktobra ameriški barvni film **ZIZI ob 19.30**.20. oktobra poljski film **MATI IVANA ANGELSKA ob 10. uri**.**Kropa**19. oktobra italijanski film **PRIJATELJ GANGSTERJEV ob 20. uri**.20. oktobra francoski barv. film **MEC MASČEVANJA ob 15. in 19.30**.23. oktobra italijanski film **DOLGA NOC 1943 ob 19.30**.**Radovljica**19. oktobra italijanski film **SMRT PRIHAJA IZ VSEMIRJA ob 18. uri**.19. oktobra italijanski film **GARSONJERA ob 20. uri**.20. oktobra italijanski film **GARSONJERA ob 16. in 20. uri**.20. oktobra italijanski film **SMRT PRIHAJA IZ VSEMIRJA ob 18. in 10. ur dopoldne**.22. oktobra angleški film **HAJKA ob 20. uri**.23. oktobra angleški film **HAJKA ob 18. in 20. uri**.24. oktobra sovjetski film **ALEKSANDER NEVSKI ob 18. in 20. ur**.25. oktobra ital. barv. CS film **DRAKUT MASČEVAL LEC ob 20. ur**.**RTV Beograd**

15.45 Nevija na mirni vodi — oddaja iz Sarajeva

RTV Beograd

16.00 Sto let nogometu

16.30 Tekmovanje v boksu

RTV Ljubljana

18.30 Dysnejev svet

RTV Beograd

19.30 Avtocesta 1963

JTV

20.00 TV dnevnik

20.45 Propagandna oddaja

RTV Beograd

21.00 »Sam« — jugoslovenski film

RTV Ljubljana

22.30 Poročila

PONEDELJEK — 21. oktobra

RTV Ljubljana

10.40 Šolska ura — Pajkov album

15.20 Ponovitev šolske ure

17.30 Angleščina na TV

RTV Zagreb

18.00 TV v šoli

RTV Ljubljana

18.30 Poročila

18.35 »Vitez Peter se bori proti Turkom« — lutkovna igra

19.00 TV obzornik

JTV

19.30 Tedenski športni pregled

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Miroslav Krleža: Leda — komedija

TOREK — 22. oktobra

RTV Zagreb

22.45 Poročila

NI SPOREDA!**SREDA — 23. oktobra**

Ervovizija

14.40 Nogometna tekma

Anglija : reprezentanca sveta

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 Mošnja zlatnikov za najlepšo igračko

— slikanica

18.20 Pionirski TV studio

19.00 TV obzornik

19.15 Dokumentarni film

19.30 »Polet proti velikanom« — film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 Propagandna oddaja

RTV Zagreb

20.45 »Festivalske obrobne pripombe« — zabavno glasbena oddaja

RTV Beograd

21.45 Rezervirano za poročilo OZN

22.00 Poročila

CETRTEK — 24. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

PTEK — 25. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 Kuharski nasveti

18.30 S poti po Zapadni Afriki

19.00 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 Dokumentarni film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 TV helikopter

20.45 Ljudje na gradbiščih in v šolskih klopih

Ervovizija

21.00 Sanremo v Zurichu — festival zabavnih melodij

RTV Ljubljana

22.15 Poročila

Sportne prireditve**• NAMIZNI TENIS**

Jesenice — V televadnici Partizana se bo danes popoldne pričel drugi turnir za ekipno republiško prvenstvo v namiznem tenisu. Tekmovanje se bo jutri dopoldne in popoldne nadaljevalo.

• NOGOMET

V sedmem kolu gorenjske nogometne lige bodo jutri na spredelu naslednja srečanja — v Naklem ob 15. uri

Naklo : Tržič (predtekni pionirjev v okviru občinskega prvenstva — ob 13. uri) **Naklo** : Predosje, ob 14. uri **Podbreze** : Preddvor), v Senčurju ob 10. uri **Svoboda** : Lesce, v Škofiji Loki ob 14.30 **Partizan** : Železniki, v Stražišču ob 9.30 **Triglav B** : Bleč in v Ihanu ob 10. uri **Tabor** : Jesenice.

• ROKOMET

V okviru sedmega kola republiške lige bodo na spredelu naslednja srečanja? **moški** — **Tržič** : Krško ob 10. uri; moštvo Mladosti gostuje v Mariboru, kjer se bo srečalo s Kovinarjem. **Ženske** — ekipa Mladosti bo igrala v Ptaju z Dravo.

gledališče**PRESERNOVO GLEDALIŠCE V KRAJNU**

Nedelja, 20. oktobra ob 10. uri **URA PRAVLJIC**; ob 16. uri **Tirso de Moline** DON GIL V **ZELENIH HLAČAH**, gostovanje v domu kulture Naklo.

Torek, 22. oktobra ob 20. uri za **IZVEN** Čopič: **BUDA-LO** — uprizori Istrsko narodno gledališče Pula.

Sreda, 23. oktobra ob 19.30 **Shakespeare DVANAJSTA NOČ** — uprizori Mestno gledališče ljubljansko za red **TEKSTILINDUS** - **SAVA I.**

Četrtek, 24. okt. ob 19.30 **Tirso de Moline**: **DON GIL V ZELENIH HLAČAH**. Gostovanje v Tržiču.

RTV Zagreb

22.45 Poročila

TOREK — 22. oktobra**NI SPOREDA!****SREDA — 23. oktobra**

Ervovizija

14.40 Nogometna tekma Anglija : reprezentanca sveta

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 Mošnja zlatnikov za najlepšo igračko

— slikanica

18.20 Pionirski TV studio

19.00 TV obzornik

19.15 Dokumentarni film

19.30 »Polet proti velikanom« — film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 Propagandna oddaja

RTV Zagreb

20.45 »Festivalske obrobne pripombe« — zabavno glasbena oddaja

RTV Beograd

21.45 Rezervirano za poročilo OZN

22.00 Poročila

CETRTEK — 24. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

PTEK — 25. oktobra

RTV Ljubljana

17.30 Ruščina na TV

18.00 Poročila

18.05 Kuharski nasveti

18.30 S poti po Zapadni Afriki

19.00 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 Dokumentarni film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 TV helikopter

20.45 Ljudje na gradbiščih in v šolskih klopih

Ervovizija

21.00 Sanremo v Zurichu — festival zabavnih melodij

RTV Ljubljana

22.15 Poročila

Brodovi imajo mlade!

Spoštovanim bravcem sporočamo radostno vest, da je v Opatiji, v hudi krčih mati popevka (Brodovi) povrgla 20 mladičev. Vsi mladiči so po izjavi prisotnih materi zelo podobni. Serija pevcev, ki je pri tem dogodku sodelovala, je s solzami in vzdihovanjem dala slutiti, da se ne bo vse srečno končalo.

Strokovnjaki so v svojih izjavah o prihodnosti mladičev zelo zadržani; vse kaže, da so mnogi (večinoma) že umrli, vendar je klinično smrt po načelih sodobne medicine strogo ločiti od navidezne smrti. Srečni oče pa trdi, da so nasprotvo novorojenčki naravnost umetniški atleti in da so govorice o njihovi smrti le zlobna natolčevanja. Izrazil je trdno prepričanje, da se opazovavci motijo in da končno navidezna smrt za sodobno medicinsko znanost ne pomeni nerešljivega problema.

Prepričan sem, da bravci z nestrpnostjo čakajo na podrobnosti. Porod je potekal takole:

Pričelo se je ob 20.30 z uverturo dveh orkestrrov, prvega z lirčnimi godali, drugega z uporabo trobil, da bi naznana urbi et orbi pričetek velikega dogodka. Takoj nato so se priceli javljati prvi popadki, najprej z nedefiniranimi zvoki, ki so počasi prehajali v maestoso (človek bi mislil, da sedi v kinu in gleda film Eksodus). Popadki so bili močnejši pri vsakem nadalnjem porodu so bili hujši. Uboga matil

«Oprosti mi, da te volim, jer te ne volim, a kad se setim, ja se kroz noč i suze borim protiv sebe i protiv tebe, jer ti si istina, a ja te volim i ja te ne volim...» — cela simfonija čustev, vredna Shakespeara. Ubogi porodnici se je očitno bledlo. Nazadnje je postalo jasno, da porodica 11. poroda ne bi več prenesla, zato so strokovnjaki imeli za potrebno, da

z mučenjem prenehajo in ostalih 10 porodov odložili za naslednji dan.

Drugi dan je potekal prav tako kakor prvi. Kdor želi poročila o poteku drugega dne, naj še enkrat prebere poročilo s prvega dne, pa bo zadovoljen.

Tretji dan so se porodničarji zbrali in se lotili natančnega in vseobsegajočega pregleda novorojenčkov. Pri tem so uporabili več metod:

• Tehtanje.

Pri tehtjanju so ugotovili, da imajo novorojenčki nenormalno visoko telesno težo, tako visoko, da so morali uporabljati decimalno tehtnico.

• Ugotavljanje inteligenčnega kvocienta.

Kljub temu da so uporabili najenostavnnejše teste, kar je bilo sicer javljeno, rezultat ni bil objavljen. Zlobneži trdijo, da je bil rezultat katastrofalen.

• Sposobnost za življene.

O tem strokovnjaki ne dajejo dokončnih in jasnih izjav in smo zaradi tega vezani na lastna opozovanja.

Zanimivo je pri tem, da so bili novorojenčki makedonskega rodu odrinjeni prav tako, kot slovenskega leta 1960 in so zaradi tega mladiči makedonskega roda izumrli. Vzrok ni pojasnjens. Morda gre tu za priznjene hibe, premajhno začetost matere ali malomarnost porodničarjev. Najverjetnejše bo treba misliti na zgraditev nove porodnišnice v Makedoniji.

Pri podeljevanju nagrad za najlepše novorojenčke so bili strokovnjaki medicinsko-literarnega sektorja mnenja, da noben mladič ne bi prenesel nagrade, ker bi ga gotovo zadela kap. Zato nagrade niso podelili.

Strokovnjaki z medicinsko-glasbenega sektorja pa so nasprotno menili, da bi utegnile nagrade po-

večati možnost, da kateri izmed novorojenčkov preživi. Zato so ngrade podelili. Kdo ima prav, je prezgodaj reči, vendar bi se odločil za stališče literatov.

Nekaj me skrbi. Pri tem porodu so bili navzoči mnogi tuji porodničarji, tudi taki, ki imajo s takimi porodi dolgoletne izkušnje.

Le kaj si bodo mislili o nas?

VLADIMIR STIASNY

1	2	3	4	5	6
7					☒
3				☒	9
10					11
12		☒	13		
		☒	14		
15					

KRIŽANKA št. 38 (lik št. 34)

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično.

1., 1. samski stan, 7., 2. mesto v Italiji, 8., 3. vrsta igre na srečo, 9., 14. avtomobilска oznaka Slavonskega Broda, 10., 4. vrsta zemlje, 12., 5. avtomobilска oznaka Bihaća, 13., 11. teliček, 14., 9. prizorišče, 15., 6. kadivec.

Rešitev križanke št. 37

Vod.: 1. klavir, 7. lesorez, 9. oči, 10. Ivo, 11.ta, 12. Aden, 13. griža, 14. saraj, 16. obad, 17. la, 19. lom, 20. mah, 21. otomana, 23. azurit.

HOROSKOP

Velja od 12. do 19. oktobra

OVEN (21. 3.—20. 4.)

Zanimivi doživljaji s koristnimi posledicami. Neprilike v domaćem krogu zastrupljeni sovedovih govoric. Število simpatij se poveča vsporedno z izdatki.

BIK (21. 4.—20. 5.)

Teden bo nekoliko razburkan in treba bo urediti različne stvari. Uspeh je odvisen predvsem od lastne iznajdljivosti. Prjetne vesti, ki so dokaj zapletene. Živci bodo malce trpeli.

DVOJČKA (21. 5.—20. 6.)

Ne pusti se vplivati od oseb, ki bi rade ustvarile zdroho. Zavihaj takoj rokave, da se neki dober posel ne izmuzne iz rok. Smotreno izkoristi prosti čas in pri tem ne pozabi na počitek. Naj še drugi malo skačejo po terenu.

RAK (21. 6.—22. 7.)

Negativni vplivi pri sentimentalnih odnosih. Varuj se prenagljenih odločitev. Finančni položaj se bo zboljšal. Star dolžnik se te spomni.

LEV (23. 7.—22. 8.)

Nič ne bo s sestankom. Temni oblaki se bodo na srčnem področju umaknili prijetnemu razpoloženju in objemu z dragim osebo. Nekaj slišiš, pa te naj ne gane preveč.

DEVICA (23. 8.—22. 9.)

Pozor na srčne tegobe: srce bo krepkeje zabilo brez predhodnega obvestila. Pismo te malce razočara, star dolžnik pa razveseli. Varuj se gripe, ne vasuj, noči so vlažne in hladne.

TEHTNICA (23. 9.—22. 10.)

Pri srčnih stvareh nič posebnosti, vendar bo teden v celoti prijeten. Možnost nekega nakupa povzroči majhen spor z dragim osebo. Navdih za umetniško dejavnost.

SKORPIJON (23. 10.—22. 11.)

Tokrat je očesna govorica iskrena. Ne odbijaj, saj si že v ljubezenski pajčevini, sicer solza ne bo konec. Z darilom te prijetno presenetijo in spravijo v zadrgo.

STRELEC (23. 11.—22. 12.)

Zaradi sosedovih govoric obstaja možnost spora z dragim osebo. Če se sprež bo samo diplomacija potrebna za pomiritev. Ne računaj na honorar, pride, vendar z zamudo.

KOZOROG (23. 12.—20. 1.)

Ne zmeni se za obljube novega znanca, pusti da z dejanjem pokaže. V službi te zaradi prijateljstva s tajnico postrani glede. Hitro pomiri čeveke.

VODNAR (21. 1.—19. 2.)

Nezaupljivost in sumničenje drage osebe doseže višek. Nekaj bo treba priznati, vsega pa ne za kar ni dokazov. Potrebno je precej potprežljivosti.

RIBI (20. 2.—20. 3.)

Se je čas, da se nekomu opravičiš. Hrepenevanje bo potešeno. Nepredvideno srečanje ti zmeša vse štrene in posledice čutiš še precej časa.

— Ali je tako dobro, Emil?

— Po mnenju svojega moža sem vzorna žena... Ne bojte se. On se običajno vedno zmotil.

— Zakaj dvigaš jambor, ko pa sploh ni vetra!